

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának

ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLŐNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az „Értesítőt” a társulat tagjai előfizetési díj nélkül kapják.

MEGJELENIK MINDEN HÓ UTOLSÓ NAPJÁN.

Szerkeszti: Poppel Miklós, ipartársulati titkár.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Budapest, IV. kerület, Ferencz József-rakpart 16. szám.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEK

a társulatnál: IV. ker., Ferencz József-rakpart 16. szám alatt vétetnek fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldal	40 korona
Fél oldal	20 „
Negyed oldal	12 „
Nyolcad oldal	7 „

Egész évre szóló hirdetéseknél husz százalék engedmény.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv,

felvétel a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának 1906. évi október hó 31-én délután tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Mehringer Rezső pénztárnok, Prindl Nándor, Petanovits József, Wilburger Károly, Mayer József, Lippert Lajos, Ebner Ferenc, Schnell József, Kramer Miksa, Kommer Ferenc, Förster Konrád, Glück E. J., Glück Frigyes választmányi tagok, Poppel Miklós titkár, Dr. Solti Ödön ügyész.

Távollétüket igazolták: id. Krist Ferenc, Nosek Ignác, Palkovics Ede, Müller Antal, Fürst Tivadar, Maloschik Antal választmányi tagok.

I. Elnök megnyitja az ülést s jegyzőkönyv-hitelesítőknél felkéri Lippert Lajos és Förster Konrád urakat. Azután így szól: Mély sajnálattal jelentem be a választmánynak, hogy ipartársulatunk érdemes alelnöke, Koch József, a nyár folyamán meghalt. A megboldogult ügyis mint vendéglős, ügyis mint ipartársulatunk lelkes hiva, mindenkor derék munkása volt iparunknak. Hálás elismeréssel adózom emlékének és felkérem a választmányt, hogy Koch József alelnök emlékezetét a mai ülés jegyzőkönyvében örökítsük meg, özvegyéhez pedig intézzünk részvénytárgyalatokat. Azonkívül bejelentem, hogy Ruscher György volt vendéglős szintén meghalt. A megboldogult igen derék törekvő ember volt. Az ipartársulat megalakításában hathatósan közreműködött, sőt annak pénztárnoka is volt. Azonban tragikus sorsa annyira üldözte, hogy utóbbi években már az ipartársulatnak kellett őt havonként 20 koronával segíelyezni, Indítványozom, hogy halála fölött ugyancsak jegyzőkönyvileg fejezzük ki részvétünket, özvegyének pedig kérem a 20 korona segélyt folytatólag megszavazni.

A választmány Elnök úr javaslatát határozattá emelvén, elrendeli, hogy az elhunytakról mondott megemlékezése jegyzőkönyvbe vétessék s mindkét özvegyhez részvénytárgyalatokat intéztessék. Végül özv. Ruschernek havonként 20 korona segélyt engedélyez.

II. Az 1906. évi június hó 15-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve felolvastatván,

a választmány azt tudomásul veszi és hitelesíti.

III. A jegyzőkönyvben foglalt határozatok végrehajtásáról jelentés tétetvén, ezzel kapcsolatban bemutatott a Szt. Lukácsfürdő részvénytársaság válaszirata és a hozzácsatolt szerződés új szövege, melyben a lejárató idő már határozottan meg van állapítva.

A válaszirat fennhéjázó hangját többen kifogásolják és visszautasítással kívánják élni. Azonban a választmány napirendre tér az ügy fölött.

IV. Elnök jelentést tesz a Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének Miskolcon tartott f. évi közgyűléséről, hang-

súlyozza, hogy a Budapesten néhány nappal előbb lefolyt korcsmáros kongresszus semmit sem ártott a közgyűlés látogatottságának és nagy vonásokban ismerteti a közgyűlés szép és sikeres lefolyását. Különösen felemlítendőnek tartja, hogy a közgyűlés a budapesti pincéregyesület memorandumát jóindulattal fogadta, azt minden részletében tárgyalta és úgy határozott, hogy a pincérekkel békés megegyezést kell keresni.

A választmány Elnök úr jelentését köszönettel veszi tudomásul. Azután hosszasan tanácskozik a pincérek kívánságainak kielégítése fölött és elhatározza, hogy e tárgyban f. hó 8-án, csütörtökön délután újból ülést tart, melyre a budapesti pincéregyesületet, több tagja képviselőjében, szintén meg kell hívni, hogy a felmerült kérdések a félreértések elkerülésével legyenek tárgyalhatók.

V. Targyaltatott a Budapesti Pincéregyesület emlékirata az 1891. évi XIV. törvények alapján álló, elismert jellegű betegsegélyező pénztár szervezése iránt.

A választmány az elhangzott felvilágosító felszólalások alapján elhatározza, hogy figyelmeztetni kell a pincéregyesületet szándékának kivihetlenségére, amennyiben a kormány — köztudomás szerint — új törvényjavaslatot terjeszt az országgyűlés elé, melyben felhatalmazást kér arra, hogy mindazon magánjellegű betegsegélyező pénztárakat, melyek 5000 tagot nem számlálnak, feloszlatassa és a kerületi betegsegélyező pénztárba beolvassza. Ha azonban a pincéregyesület mindezek ellenére megmaradna szándéka mellett, akkor a választmány ezen ügyben is hajlandó tárgyalni.

VI. Elnök tudatja, hogy Nagyváradon is megnyitották a vendéglős szakiskolát. Az iskola megnyitását, mely értesülése szerint az összes helyi hatóságok képviselőinek jelenlétében, rendkívüli ünnepek keretében történt meg, Budapestről Glück Frigyes és Walter Károly a szakiskola igazgatója voltak jelen. Köszönetet mond Glück Frigyesnek újabb áldozatkészségeért.

Glück Frigyes kibővíti a jelentést azzal, hogy nemcsak a szakiskolát nyitották meg Nagyváradon, hanem ugyancsak újból életre kelt a vendéglősök ipartársulata is. Pécsről pedig távirati értesítés érkezett, hogy ott is felállítják a szakiskolát. Kolozsvárott pedig már meg is nyitották.

A választmány e bejelentéseket nagy örömmel veszi tudomásul.

VII. Bemutatott a Budapest székesfővárosi közszolgálat ipartársulat panaszos átirata a szállodai személyzet által állítólag a közszolgák rovására elkövetett visszaélések tárgyában.

A választmány miután a jelenlévő szállodások egybehangzó nyilatkozata alapján megállapítja, hogy a szállodai személyzet köteles a vendégek megbízásait teljesíteni, elhatározza, hogy a panaszt figyelembe nem veheti és erről a nevezett ipartársulatot átiratban értesíteni kell.

VIII. Bemutattatott a Párkány-járásai ipartestület házépítési kölcsön tárgyában kibocsátott körlevele melyhez 2 drb 10 koronás házrészjegy van átvétel végett mellékelve.

A választmány elhatározza, hogy a részjegyeket nem tartja meg, minélfogva azokat vissza kell küldeni.

IX. Bemutattatott a Magyar műkedvelők társulata által értékesítés végett beküldött 100 drb 20 filléres belépti-jegy.

A választmány kimondja, hogy az ipartársulatnak belépti-jegyek elárúsításával foglalkozni nem áll módjában, minélfogva a jegyeket vissza kell küldeni.

X. Bemutattatott a Budapesti munkaközvetítő intézet III. évnegyedi jelentése.

Tudomásul vétetett.

XI. Bemutattatott a szombathelyi iparosok zászlószentelési ünnepélyére szóló meghívó, melyhez egy darab zászlószeg is van mellékelve.

Tudomásul vétetett.

XII. Bemutattatott a nagyváradai gőzmosóda részvénytársaság ajánlata vendéglői vászonneműek olcsó mosása iránt.

A választmány elhatározza, hogy értesíteni kell ajánlattevő részvénytársaságot, hogy az ipartársulat »Értesítőjében« hirdesse ajánlatát.

XIII. Bemutatott a Pesti hazai első takarékpénztár egyesület értesítő-levele az ipartársulat tulajdonát képező 2267. számú 200 koronás kötvénynek 1907. április 1-ére történt kisorsolása és esetleg egy új kötvény beszerzése tárgyában.

A választmány felhatalmazza az elnökséget egy új kötvény beszerzésére.

XIV. Bemutattatott az egyetemi hallgatók budapesti »Bethlen Gábor köre« elnökségétől érkezett megkeresés, szegénysorsú egyetemi hallgatóknak élelmezésben való részesítése iránt.

A választmány elhatározza, hogy az »Értesítőben« felhívást kell kibocsátani aziránt, hogy melyik ipartársulati tag hajlandó szegénysorsú egyetemi hallgatókat élelmezésben részesíteni és ezen határozatról a kör elnökséget értesíteni kell.

XV. Elnök bemutatja a kölni »Internationaler Hôtelbesitzer-Verein« átíratát.

Illetékességből kiadatik Burger Károly úrnak, a Hungária-szálloda igazgatójának.

XVI. Bemutattatott a »Neues Pester Journal« közleménye, melyben kiméretlen támadást intéz a budapesti szállodások és vendéglősök ellen a miatt, hogy a Rákóczi-ünnep alkalmából, október hó 28-án *állítólag* rendkívüli módon felemelték az árakat és elriasztották az idegeneket.

A választmány e vádat, mint alaptalan, kereken visszautasítja, mert a jelenlevő szállodások és vendéglősök egytől-egyig kijelentik, hogy az árakat a mondott napon egyikük sem emelte üzletében és tudomásuk szerint a többi vendéglősök sem emelték. Ha azonban a »Neues Pester Journal« tud olyan vendéglősről, aki állítólag zsarolta az idegeneket, akkor az illetőt névleg nevezze meg, de ne támadja alaptalanul az egész testületet. Különben is mindenki tudja, hogy Budapesten rendkívüli drágaság uralkodik, de azt nem a vendéglősök idézték elő. Ellenkezőleg ezt ők sinylík meg legjobban, mert a drágaság ellenére a legmesszebbmenő mérséklést tanúsítják üzleti áraik meghatározásánál. Bizonyítja ezt fényesen az a jelenség, hogy sok család, mely a drágaság miatt otthon megszüntette a főzést és a vendéglőben étkezik. *Felkéri a választmány* Elnök urat, hogy a »Neues Pester Journal« szerkesztőségét ilyen értelemben informálja és kérje fel, hogy ennek megfelelő új nyilatkozatot tegyen.

XVII. Elnök bejelenti, hogy számos vendéglős egy tömegben újból be akar lépni az ipartársulatba, de kérik a beiratási díj elengedését. Elnök pártolólág terjeszti elő ezt a kérelmet és precedensre hivatkozik.

A választmány a kérelem teljesítését megengedhetőnek tartja és a felvételt beiratási díj nélkül engedélyezi.

XVIII. Dr. Solti Ödön ügyész előadja, hogy most már magyar zenevédő-egyesület is alakult és 300—400 korona

díjat követel a zenéltető vendéglősöktől. Több per van folyamatban, de be kell várni a Curia döntését és ha az is kedvezőtlen lenne, akkor a vonatkozó törvény módosításáért kell lépéseket tenni.

Elfogadtatott.

Több tárgy nem lévén, az ülés befejeztetett.

Kmft.

»Érdekeink« cím alatt közlemény-sorozatot folytattunk az »Értesítő« előző számaiban, mely közlemények meg nem cáfolható bizonyítékát képezik annak a széleskörű és szakadatlan láncolatot képező éber munkásságnak, melyet ipartársulatunk a vendéglősök összeségét érintő és érdeklő ügyekben évek óta kifejtett. A végtelenségig folytathatnánk e közleményeket, mert a hozzávaló anyag ki nem fogyna. De fölöslegesnek tartjuk, hogy mindazt, amit annak idején úgyis mindég ismertettünk, most megismételjük. Az eddig közlöttestet is elegendőnek tartjuk arra, hogy aki látni akar, lásson! És ha tévútra vezetett szaktársaink belátják azt a meddő erőlködést, melyet a hiúság önző emberei kezdtek és mindnyájunk ártalmára folytatnak, akkor bizonyára cserben hagyják az ámitókat. Mi várva-várjuk azt az örömteljes pillanatot, mikor a vendéglősöket végre-valahára majd egyesülni látjuk, mert akkor egyik régi vágyunk fog beteljesedni.

~~~~~

Szövetség.

(Folytatás.)

Az »Értesítő« előző számában befejeztük a nyugdíjegyesület évi jelentésének a közlését. A jelentésből — mely az egyesület szilárd szervezettségének és kedvező helyzetének hű képét tárja elénk — mindenki meggyőződést szerezhetett arról, hogy e nagyszabású intézetünk rövid fennállása óta szépen virágzásnak indult és hogy tagjainak majdan megélhetést biztosító magasztos céljának teljesen meg fog felelni. Azok a nemesszivü emberbarátok pedig, akik ezen egyesület megteremtésén lelkük egész hevével fáradoztak és fejlődésén önfeláldozással dolgoznak, büszkének lehetnek alkotásukra és nagy lelki gyönyörűséggel tekinthetnek önzetlen munkásságuk fényes eredményére. Munkájukat — mert jót cselekszenek — Isten áldása fogja kisérni, s a késő utódok is hálával fogják őket emlegetni. Ideje tehát, hogy a bizalmatlanság, a kétely, mely ezen intézmény keletkezésénél támadt és mindmáig észrevehetőleg körülötte lappangott, immár a világos tények meggyőző hatásától szerte oszoljon. Minden szakmabeli egyének fel kell ismernie az egyesület áldásos hivatását. Számoljon ki-ki lelkiismeretével s akkor arra az eredményre fog jutni, hogy saját érdekében kötelessége az egyesületbe lépni. Az összeség érdekében pedig minden egyesnek erkölcsi kötelessége az egyesületet pártolni és annak erősítésére hivatkozni toborzani.

~~~~~

A közgyűlés az évi jelentést egyhangulag tudomásul vette. Azután elhatározta, hogy az egyesület pénzeit gyümölcsözőbben kell elhelyezni, mint eddig és felhatalmazást adott az igazgatóságnak arra, hogy az egyesület tőkéjét 4⁰/₀-nál többet kamatozó, de csakis megbízható értékpapírosokba fektesse. Nem fogadta el a közgyűlés a kényszer útján való taggyűjtésre irányuló indítványt. Ellenben elhatározta a taggyűjtő további alkalmazását, amelynek egyúttal feladata lesz a szövetségnek is tagokat gyűjteni. Ezzel a nyugdíjegyesület közgyűlése befejezést nyert.

~~~~~

A szövetség közgyűlése szeptember hó 12-én reggel kezdődött meg. A közgyűlésben mint vendégek megjelentek: dr. Tarnay Gyula alispán, dr. Szentpály István polgármester, Radványi István iparkamarai elnök, Gelléri Mór kir. tanácsos, az országos iparegyesület elnöke.

Mindenekelőtt az elnökség terjedelmes jelentése került felolvasásra, melyet a közgyűlés helyesléssel kísért és végül egyhangulag elfogadott.

lyezés pedig apadt 97-el. Mind a három munkanemben az eredmény alig tüntet fel különbözetet: ugyanis a munkakereslet 433-al volt kevesebb, a kínálat 1055-el volt több, az elhelyezés 79-el volt kevesebb a f. évi III-ik negyedben. A lefolyt három negyedben azonban az eredmények kedvezőbbek a múlt év hason idei eredményeknél; mert míg f. év három első negyedében a munkakereslet 62,414, a kínálat 48,277, az elhelyezés 35,007, a m. év hason idejében a munkakereslet 62780, a kínálat 39,809, az elhelyezés 30,007, tehát a f. évben kevesebb volt a kereslet 366-al, a kínálat több 8,463-al, az elhelyezés több 4,753-al. Budapest, 1906. október hó 10-én. Az igazgató.

Hasznos kis kézikönyv jelent meg nemrégiben a fővárosi könyvpiacra. A címe: »Főnök és alkalmazott jogviszonyai«, szerzője dr. Dóczy Sámueli budapesti ügyvéd, az Országos Iparegyesület pénztárosa és ügyésze. Az üzleti életben gyakran fordulnak elő olyan vitás kérdések, amelyek a szolgálati szerződés körébe tartoznak. Ilyenkor úgy az iparosnak, mint az alkalmazottnak feltétlen szüksége van a tájékozódásra, még mielőtt az ügy a bírónak, vagy az ügyvédnek kezébe kerül. Ezt a tájékozást nyújtja egyszerű, áttekinthető rendszerben a népszerű módon összeállított könyv, amelyet 1 korona 60 fillérért lehet kiadóhivatalunk útján megrendelni.

Felhívás! A budapesti egyetemi halgatók »Bethlen Gábor kör«-ének elnöksége azzal a kéréssel fordult ipartársulatunkhoz: eszközölnék ki, hogy általuk ajánlott szegénysorsú egyetemi halgatók a vendéglősöknél ételmezésben részesüljenek!

Felkérjük ennél fogva a t. tagtársakat, hogy aki hajlandó közülük ilyen szegénysorsú egyetemi halgatót déli vagy esti ételmezésben részesíteni, ezen szándékát sziveskedjék az ipartársulatnak levelező-lapon haladéktalanul bejelenteni.

Ezen ügyet a t. tagtársak pártolásába legmelegebben ajánlja:
a választmány.

Hatósági rendeletek.

Munkásvédelem. A napi vagy hetibér mellett alkalmazott ipari és gyári munkások, tekintet nélkül a napi vagy hetibér mérvére s arra, hogy a napi vagy hetibér összevont összege a havi 80 koronát felülhaladja, az adótörvények szempontjából napszamosoknak minősítendőek s mint olyanok az 1883 : X. t.-c. alapján keresetük után adózatlanul hagyandók s ugyanígy bírálandók el a darabszámra dolgozó munkások közül azok, kiknek átlagos napi keresete a lakhelyükön szokásos napszámot meg nem haladja.

A darabszámra vagy szakmában dolgozó segédek és segédmunkások adójáért a munkaadó nem szavatol, ellenben a többi segédek és segédmunkások kereseti adóját a munkaadók fizetik. (K. M. 1906. október 5-én 72,071. sz. a kiadott rendelete.)

Veszprém vármegye alispánjának, Veszprém. A P. testvérek p.-i. szövőgyáros cégnek napszámban dolgozó munkásaik megadóztatása és a gyárosok a munkaadókra kivetett adó tekintetében fennálló szavatossága tárgyában közvetlenül ide benyújtott folyamodványát másolatban oly felhívással küldöm le alispán úrnak, miszerint közölje a nevezett céggel, hogy az ez ügyben megkeresett pénzügyminiszter úrtól azt az értesítést vettem, miszerint a v.-i kir. pénzügyigazgatóságot oda utasította, hogy úgy a »P. testvérek« p.-i. szövőgyáros cégnél, mint általában a gyárakban és iparos műhelyekben alkalmazott egyének adójának kivetése és beszedése körül jövőre egyedül az 1898. évi 76,785 (Pénzügyi Közlöny, 1899. évfolyam 7. szám) szám alatt kiadott körrendeletek értelmében járjon el.

(Folytatása következik.)

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XIX. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1906. november hó 22. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1906. évi október hó 28-án.

Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács László.

Hasay.

MATTONI
ERZSÉ-SÓSFÜRDŐJE
BET
BUDAPESTEN
(BUDÁN)

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legfinizáltabb égyrészes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kftűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest

SEC

SEC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor
(Budapest.)

OÉPOSÉ

Első Magyar Részvény Serfőződe

BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Fennáll 1854 óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6. szám.

Ajánlja: **ások, király, márciusi világos, márciusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márciusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palacksöreit** gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt **kőbányai palack-sör osztályából.**

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződének évi gyártási képessége 400,000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolc-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés: Vidékre telefon-szám 52—60'

Palacksör-megrendelés: telefon-szám 56—58.

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg Ő cs. és kir. fenségének és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ő kir. fenségének udvari szállítója.
Ő császári és apootoli királyi Felsége legfelső elismerése
1896. dec. 19.

LÖWENSTEIN MIHÁLY

UTÓDA

HORVÁTH NÁNDOR

Fő-üzlet:

IV., Vámház-körút 4.

Telefonszám 11—24.

Fiók-üzlet:

IV., Kishid-utca 7.

Telefonszám 11—46.

ALAPITTATOTT 1864.

**Fűszer-, csemege-, conserv-, sajt-, vaj-,
bor-, pezsgő-, cognac-, tea- és rum-raktár.**

Sürgőnycím:

Löwenstein Vámházkörút vagy Löwenstein Kishidutca.

Magyar királyi postatakarékpénztári számla 10166.
Cs. kir. osztrák postatakarékpénztári számla 859171

Ne hagyja magát reklámvizzel félrevezetni, hanem tartson az üzletében valódi „Ilona” artézi savanyúvizet. Egy fél liter ára 4 fillér.

Rendelési cím: „Artesia” budapesti vendéglősök szikviz és pezsgőitalok gyár részv.-társ., a városligeti artézi kút bérleti. VII., ker., Egressy-út 20/c.

Telefon 50—72.

Telefon 50—72.

TRANSYLVANIA SEC

LOUIS FRANCOIS & CO.

Budafok. császári és királyi udvari szállítók
Fülöp Szász Coburg Gothai Herceg Ő Fensége
szállítói. Budafok.

*****

◆ 15 elsőrendű kitüntetés ◆

*****

VÉDJEGY.

FŐRAKTÁR:

BORHEGYI FERENC

Budapest, V., Gizella-tér 1.

*****

◆ ◆ Hors Concours ◆ ◆

*****

VEZÉRKÉPVISELŐK:

RUDA és BLOCHMANN

Budapest, V., Akadémia-utca 16.

Sürgőnycím: FRANÇOIS BUDAFOK.

Telefon: BUDAFOK 15. szám.